

PLAN VOOR EERLIJKE CONCURRENTIE VERHUISSECTOR

Inleiding

De verhuissector is een sector die al lang aandacht besteedt aan eerlijke concurrentie en de strijd tegen sociale fraude.

Een samenwerkingsakkoord tussen de verhuissector, de sociale inspectiediensten en de SIOD werd in september 2016 afgesloten. Heden volgt een eerste Plan voor Eerlijke Concurrentie dat de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping concreter dient te maken en dit met een hele reeks maatregelen.

De verhuissector is een sociale sector met veel werknemers die op verschillende plaatsen werken en zeer mobiel zijn. De sector is niet alleen van belang vanuit economisch oogpunt, maar ook vanuit sociaal en maatschappelijk oogpunt.

Het is een arbeidsintensieve sector waarin de loonkost een groot aandeel vertegenwoordigt in de prijs die aangerekend wordt aan de klanten.

De verhuissector blijft echter niet gespaard van sociale dumping en oneerlijke concurrentie. Klanten zijn op zoek naar de laagste prijs en zetten de verhuisbedrijven onder druk. Een 'race to the bottom' waar ook de eerlijke bedrijven de gevolgen van dragen.

Zowel de werkgevers, vakbonden, inspectiediensten als de regering waren vragende partij voor een Plan voor Eerlijke Concurrentie.

Sociale fraude ondermijnt immers de goede werking van de arbeidsmarkt, de eerlijke concurrentie tussen bedrijven en ondermijnt het draagvlak van onze sociale zekerheid.

Dit plan is van toepassing op alle activiteiten waarbij verhuisactiviteiten worden uitgevoerd en dus op deze vermeld in het paritair comité 140.05 en vermeld in de KBO met NACE codes 49.420.

De sector van de professionele verhuisdiensten telde in 2021 3.280 werknemers (waarvan 91% mannen en 9% vrouwen) en een bruto loonmassa van 38,3 miljoen euro. Het aantal werkgevers bedroeg 253 op 30/6/2023.

De verhuissector heeft zowel privébedrijven als overheden als klanten, die laatste zijn goed voor 18 % van de markt.

Doelstelling van het Plan voor Eerlijke Concurrentie

Dit Plan voor Eerlijke concurrentie heeft tot doel:

- Een wettelijk kader te creëren voor de registratie en een efficiëntere controle op de werfmelding en aanwezigheidsregistratie voor ondernemingen en natuurlijke personen die verhuisopdrachten (B2C en B2B) uitvoeren.
- Deze registratie afhankelijk te maken van een voorafgaandelijk controle, door een bevoegde autoriteit van de sector dat voornoemde ondernemingen en natuurlijke personen in regel zijn met al hun wettelijke verplichtingen die uitvoerders van dergelijke verhuiskwerkzaamheden moeten naleven.
- Te omschrijven wie onder het toepassingsgebied valt en welke de aan te leveren bewijzen zijn.

- De regels van de werfmelding en aanwezigheidsregistratie vast te leggen.
- Het bieden van gecontroleerde waarborgen aan verhuisklanten.
- Het bevorderen van het kwaliteitsimago van de Belgische verhuisbranche.
- Het behartigen van de belangen van de verhuisklanten met betrekking tot hun verhuizingen in de ruimste zin van het woord.
- Het bevorderen van de herkenbaarheid van professionele verhuisondernemingen en dienstverleners.
- Het vergemakkelijken van de controle door de bevoegde inspectiediensten en te zorgen dat de inspecties de middelen, informatie en de tools ontvangen om betere en efficiëntere controles te kunnen uitvoeren.

Het is dus niet de bedoeling om via wetgeving te voorzien dat verhuisfirma's enkel toegang tot het beroep kunnen krijgen indien ze aan bepaalde voorwaarden voldoen.

NATIONAAL NIVEAU

1. Alle verhuisactiviteiten onder het paritair comité voor de verhuissector onderbrengen

De sector stelt voor de volgende activiteiten onder de bevoegdheid van het paritair comité voor de verhuisondernemingen te brengen:

1° alle activiteiten die vallen of zouden moet vallen onder het toepassingsgebied van NACE-code 49.420;

2° elke levering, transport en opslag van goederen (waarvan de meerderheid gebruikte goederen betreft) die bestemd zijn of gebruikt worden voor meubilering, inrichting of uitrusting van private, publieke of professionele ruimten met daar onder andere inbegrepen: specifieke handelingen zoals beschermen, demonteren, inpakken, laden, lossen, uitpakken, monteren, opstellen, uitpakken en/of bewaren;

3° elke dienstverlening in het kader van voornoemde activiteiten met behulp van hef- of hijsmiddelen van allerlei aard en gewoonlijk omschreven als liftservice;

4° elke dienstverlening in het kader van een verhuisopdracht, onder andere op het vlak afhalen, ophangen, demonteren, monteren, installeren, leggen, verwijderen, in – en uitpakken van te (verhuizen) goederen, al dan niet met gebruik van een boormachine, hijs- en heftoestellen of andere hulpmiddelen; ook wel omschreven als "handymandiensten" of "klussen".

5° overige handymandiensten (steeds verbonden aan de verhuis- en aanverwante dienstverlening).

Allerhande activiteiten die in principe thuishoren binnen het PC 140.05 worden uitgevoerd onder de voorwaarden van andere paritaire comités. De sociale partners vragen dat elke activiteit welke onder het PC 140.05 ressorteert ook onder die voorwaarden moet worden vergoed aan de werknemers.

ACTIE(S): De Beleidscellen bekijken met sociale partners het toepassingsgebied van het paritair comité voor verhuisactiviteiten.

2. Oprichting van een bevoegde autoriteit

De sector vraagt de oprichting van een bevoegde autoriteit die instaat voor de verlening van een registratienummer aan diegenen die onder het toepassingsgebied vallen en die het bewijs leveren dat ze aan de wettelijke verplichtingen beantwoorden.

ACTIE(S): De Beleidscellen Zelfstandigen en Economie vragen aan de FOD Economie een voorstel tot oprichting van een bevoegde autoriteit die instaat voor de verlening van een registratienummer aan diegenen die onder het toepassingsgebied vallen en die het bewijs leveren dat ze aan de wettelijke verplichtingen beantwoorden.

3. Vaststellingen sociale fraude door autoriteit

De sector vraagt of er een mandaat kan verleend worden aan de bevoegde autoriteit om vaststellingen op het terrein te doen en deze te melden aan de bevoegde inspecties. Daarnaast kan deze autoriteit een vorm van autocontrole op verhuisbedrijven en dienstverleners uitvoeren die vallen onder het toepassingsgebied van de werfmelding en aanwezigheidsregistratie bij verhuizingen en aanverwante diensten.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Zelfstandigen en Sociale Zaken laten onderzoeken of een dergelijke autoriteit kan aangeduid worden om de hogervermelde taken uit te voeren.

4. Organisatie van de aannemingsketen in de verhuissector

De verhuissector wordt geconfronteerd met ketens van onderaanneming en vraagt hierbij een verbod op het volledig uitbesteden van de volledige uitvoering van een contract dat een onderaannemer heeft gesloten aan een andere onderaannemer en zelf alleen de coördinatie van een contract te behouden.

Daarnaast vraagt de sector dat wordt ingegrepen in de verticale organisatie van de contractuele keten om de transparantie van de keten te garanderen voor de verschillende operatoren, hun werknemers en de sociale inspecties. Een reorganisatie van de keten kan ook bijdragen tot een groter professionalisme in de sectoren. Hiertoe wordt inspiratie geput uit de bepalingen van artikel 12/3 van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot vaststelling van de algemene regels inzake overheidsopdrachten.

Het gebruik van onderaannemers is niet verboden, maar het is belangrijk om ervoor te zorgen dat specifieke activiteiten horizontaal in plaats van verticaal worden uitbesteed.

ACTIE(S): De Beleidscel Werk laat de FOD WASO onderzoeken welke maatregelen genomen kunnen worden om ketens van onderaanneming te beperken zodat het toezicht en de controle erop versterkt wordt.

5. Invoering hoofdelijke aansprakelijkheid loonschulden

Het is belangrijk dat aan werknemers het correcte loon wordt uitbetaald. Indien er verhuisactiviteiten worden uitgevoerd door middel van aanneming en onderaanneming dient er binnen en buiten de keten een hoofdelijke aansprakelijkheid te worden ingevoerd.

De opdrachtgever, de particulier uitgezonderd, die voor activiteiten in de verhuissector een beroep doet op een aannemer dient hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld voor de betaling van het loon dat verschuldigd is aan de werknemer die tewerkgesteld wordt door deze aannemer.

Het verschuldigd loon stemt overeen met de arbeidsprestaties die deze werknemer heeft verricht voor die opdrachtgever.

Hetzelfde principe van hoofdelijke aansprakelijkheid geldt voor de aannemer en van de intermediaire aannemer (rechtstreekse onderaanneming).

ACTIE(S): De Beleidscellen vragen aan de sociale partners om te onderzoeken of de sector zal toetreden tot de nieuwe regeling hoofdelijke aansprakelijkheid.

6. Digitale aanwezigheidsregistratie IN en UIT

Het instellen van een aan de sector aangepast systeem van aanwezigheidsregistratie IN en UIT, ongeacht de waarde van de (dienstverlenings)overeenkomst, en ongeacht het juridisch statuut van de dienstverlener (Belgische of buitenlandse werkgevers/werknemers, studenten, sociale economie, zelfstandigen, ...) voor alle professionele verhuisactiviteiten en op alle locaties waar deze activiteiten worden uitgevoerd.

De verhuisondernemingen en de dienstverleners melden aan de RSZ voor de eerste uitoefening van de activiteiten de voor de instelling bedoelde informatie betreffende de aanwezigheidsregistratie (in en out per site).

ACTIE(S): De Beleidscellen volgen de invoering op en de diensten werken dit verder praktisch uit.

7. Administratieve vereenvoudiging en transparantie voor de controlediensten

De toegang voor de inspectiediensten tot de elektronische registratie van de aanwezigheid en de het elektronisch bijhouden van uurrooster, afwijkingsregisters, arbeidsreglement, verzoeken tot meerprestaties, verlofaanvragen, ... vormen de basis voor een transparantie controle van de effectieve arbeidsprestaties, zowel voor de werknemers als voor de werkgever als voor de inspectiediensten.

De invoering van de digitale registratie van de arbeid kadert in de digitalisering van de maatschappij, maar biedt de medewerkers een betere opvolging van hun prestaties en de inspectiediensten een transparante controle.

Voor de werkgevers biedt de invoering van de elektronische registratie van prestaties en documenten de mogelijkheid om hun administratieve verplichtingen na te komen, met een gunstig effect op de papierberg van vandaag.

Bovendien wordt de opvolging van de prestaties voor berekening van de verloning efficiënter.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen onderzoeken hoe het bestaande wettelijke en reglementaire kader aangepast moet worden.

8. Digitale aangifte van werken

Gerichte controles om (grensoverschrijdende) fraudemechanismen op te sporen vereisen dat de sociale inspecteurs de nodige tools in handen hebben, zoals datamining en informatie over bijvoorbeeld de aanwezigheden op de plaatsen waar een verhuisactiviteit plaats heeft.

Een voor de sector aangepast systeem van aanwezigheidsregistratie bij verhuisactiviteiten dient te worden uitgewerkt. De sociale partners zullen aan de bevoegde administraties aanbevelingen doen op welke wijze dit best kan geïmplementeerd worden.

Tegelijk zal op het vlak van toegang tot de databank onderzocht worden of het Sociaal Fonds van de verhuissector ook gebruik kan maken van de aanwezigheidsregistratie in het kader van haar wettelijke opdracht.

De verhuisondernemingen en de dienstverleners melden aan de RSZ voor de eerste uitoefening van de activiteiten de voor de instelling bedoelde informatie betreffende de werfmelding.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen onderzoeken hoe het bestaande wettelijke en reglementaire kader aangepast moet worden.

9. Aanpak van schijnzelfstandigheid en schijnwerknemerschap

De artikelen 331 en 332 van de programmawet (I) van 27 december 2006 (Wet aard van de arbeidsrelaties) stellen uitdrukkelijk dat de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie kiezen, waarbij de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang worden gegeven aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.

In 2013 werden specifieke criteria ingevoerd voor de verhuissector.

Op vraag van de Ministers van Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen evalueren de sociale partners van de verhuissector en de inspectiediensten deze specifieke criteria na 10 jaar toepassing. Op basis van deze evaluatie zullen, indien nodig, de specifieke criteria geactualiseerd worden.

De eventueel geactualiseerde specifieke criteria mogen uiteraard niet in strijd zijn met het vermoeden vervat in artikel 3,5° van het RSZ-KB van 28 november 1969.

ACTIE(S): de sociale partners en de inspectiediensten evalueren uiterlijk binnen het jaar de toepassing van de specifieke criteria van toepassing in de verschillende segmenten van de verhuissector. Op basis van deze evaluatie zullen de Ministers van Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen, indien nodig, de specifieke criteria actualiseren.

10. Betere screening van sociale clausules in het kader van de wet op de overheidsopdrachten

Diverse overheden hebben sinds jaren een samenwerkingsprotocol afgesloten met SIOD die praktische samenwerkingsregelingen voorziet om gevallen van sociale dumping te voorkomen. Zo wordt aan de SIOD regelmatig een bijgewerkte lijst van lopende werven overgemaakt, die vervolgens aan de sociale inspectiediensten wordt overgemaakt om controles te verrichten.

Niet alleen controles zijn belangrijk maar ook het inzetten op duurzame overheidscontracten met respect voor de naleving van de arbeidswetgeving en socialezekerheidswetgeving mag van een verantwoordelijke overheid verwacht worden.

Vanuit haar voorbeeldrol zullen de overheidsdiensten systematisch in het kader van deze wet de sociale clausules controleren om malafide aannemers of ongeoorloofd lage prijzen te weren.

De ambitie moet zijn dat overheidsinstellingen deze screening systematisch doen, rekening houdende met de beschikbare capaciteit bij elke instelling.

ACTIE(S): De SIOD zal in samenwerking met de voogdijministers de overheidsinstellingen oproepen om systematische screenings te doen in de strijd tegen sociale dumping en sociale fraude.

11. Opzetten van een preventie/sensibiliserings/ informatiecampagne via de (sociale) media voor de klanten

Met het oog op een brede verspreiding van informatie over de manier waarop verhuisondernemingen hun activiteiten moeten doen, dienen de klanten geïnformeerd te worden wanneer zij beroep doen op een verhuisonderneming.

ACTIE(S): de SIOD richt daartoe met alle partners een Werkgroep op.

12. Invoering van een identificatiebadge

De sociale partners wensen de strijd tegen de sociale fraude in de verhuissector nog beter aanpakken door het invoeren van de plicht tot het beschikken voor alle werknemers van een afgeleverde of erkende 'identificatiebadge'.

De uitgifte van deze badge kan enkel worden gedaan op basis van officiële gegevens binnen de sociale zekerheid. De badge dient als visueel identificatiemiddel dat voor iedere verhuizer wordt aangemaakt en dat, met het oog op de strijd tegen de sociale fraude, zichtbaar dient gedragen te worden op werkplaatsen.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen vragen aan de FOD WASO en de RSZ om prioritair te onderzoeken op welke wijze deze badge wettelijk kan verankerd worden. Dit gebeurt met respect voor de grenzen opgelegd door de Europese Commissie (moet optioneel zijn; het visuele identificatiemiddel van de gedetacheerde werknemer mag niet in strijd zijn met het vrij verrichten van diensten, d.w.z. voldoet aan

de volgende drie voorwaarden: gerechtvaardigd objectief, strikt noodzakelijke maatregel en aantoonbaar anders dan door theoretische overwegingen).

Hun advies wordt verwacht tegen 31 december 2023 zodat de doelstelling om een operationele badge te hebben tegen 30 juni 2024 OF 31 december 2024 gehaald kan worden.

13. Invoeren van verplichtingen aangaande het wagenpark van de verhuisondernemingen en dienstverleners

De bevoegde autoriteit kan de bijzondere technische normen vaststellen waaraan de voertuigen, waarvan de verhuisondernemingen en de dienstverleners gebruik willen maken voor het uitoefenen van hun activiteiten, moeten voldoen. De verhuisonderneming en de dienstverlener dient zijn materialen en vloot conform wettelijke vereisten te allen tijde gekeurd te houden en levert daarvan jaarlijks – of trimestrieel voor hijs- en heftoestellen- het bewijs.

De sector vraagt bijzondere technische normen vaststellen waaraan de voertuigen, waarvan de verhuisondernemingen en de dienstverleners gebruik willen maken voor het uitoefenen van hun activiteiten, moeten voldoen. Als voorbeeld wordt verwezen naar uitrusting die geschikt is voor de ladingzekerheid.

De sector vraagt dat de vloot en de materialen die gebruikt worden voor verhuisactiviteiten en dat diegenen die deze activiteiten uitoefenen verplicht worden deze materialen en vloot conform wettelijke vereisten, te allen tijde gekeurd te houden en daarvan jaarlijks – of trimestrieel voor hijs- en heftoestellen- het bewijs te leveren.

De sector vraagt dat de verzekering en de inschrijving van de voertuigen, alsmede van de hijs- en heftoestellen, die voor verhuisactiviteiten worden gebruikt, wordt ingetrokken als aan bovengenoemde verplichting i.v.m. de keuring niet meer is voldaan.

De sector vraagt dat de voertuigen in gebruik bij verhuisondernemingen of dienstverstrekkers geen aanleiding mogen geven tot verwarring met de voertuigen die gebruikt worden voor andere activiteiten. Ze dienen duidelijk zichtbaar een opgelegde identificatie als verhuisvoertuig, verhuislift of hijs- en heftoestel te dragen. Als voorbeeld wordt verwezen naar de sector van de taxi's en de sector van het personenvervoer.

ACTIE(S): De Beleidscellen Economie en Mobiliteit onderzoeken deze voorstellen samen met de FOD Mobiliteit en de FOD Economie.

14. Invoeren van verplichtingen van allerlei aard

De sociale partners wensen bijkomende verplichtingen te introduceren voor verhuisondernemingen en dienstverleners zoals daar zijn:

1° Alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen, brieven, orders, websites en andere stukken, al dan niet in elektronische vorm, die uitgaan van een verhuisonderneming of dienstverlener, moeten melding maken van de toelating waarover de verhuisonderneming of de dienstverlener beschikt.

2° De verhuisonderneming of dienstverleners en de personen die er de werkelijke leiding van hebben, nemen alle voorzorgsmaatregelen en verrichten de nodige controles opdat hun personeelsleden of de personen die voor hun rekening werken, in de uitoefening van hun functie, de wetten in het algemeen en dit kader en haar besluiten in het bijzonder, naleven.

3° De verhuisondernemingen en dienstverleners alsmede de personen die voor hun rekening werken, beantwoorden onverwijld elke vraag om inlichtingen betreffende hun activiteiten die uitgaat van de gerechtelijke en bestuurlijke overheden of van de met het toezicht op de uitvoering van dit kader belaste ambtenaren en agenten.

4° De verhuisondernemingen en dienstverleners dienen bij de verhuisklant een duidelijke en eerlijke offerte of bestelbon neer te leggen (opgemaakt overeenkomstig de wettelijke voorschriften ter zake) en in alle transparantie de verhuisklant te informeren over eventueel meerwerk en extra kosten, alsook hem duidelijk te informeren hoe hij verzekerd is bij schade en wanneer niet.

5° De verhuisonderneming en dienstverleners sluiten voorafgaand aan de eerste uitoefening van de activiteiten een schriftelijke overeenkomst af met de opdrachtgever. Verhuisopdrachten worden dus steeds schriftelijk bevestigd, bv. Door ondertekening en goedkeuring van de offerte. Een door de opdrachtgever ondertekende en goedgekeurde offerte geldt als verhuisovereenkomst.

6° Samen met deze offerte (bestelbon) overhandigt de verhuisonderneming en dienstverlener aan de opdrachtgever een exemplaar van zijn algemene voorwaarden en laat deze voorwaarden door hem aftekenen voor ontvangst en aanvaarding. Deze algemene voorwaarden mogen geen onrechtmatige bedingen bevatten. Een beding geldt als onrechtmatig als het de onderneming op juridisch vlak duidelijk bevoordeelt ten koste van de consument verhuisklant. Het beoogt dus niet de economische gelijkheid.

7° De verhuisonderneming en dienstverleners stellen voorafgaand aan elke uitoefening van de activiteiten een elektronische of papieren (verhuis-) vrachtbrief of CMR op (is niet van toepassing op de uitoefening van liftservice-activiteiten).

8° De verhuisonderneming en dienstverleners stellen voorafgaand aan elke uitoefening van de activiteiten een elektronisch prestatieblad ter beschikking van de verhuizer, de liftoperator en de handyman.

De vorm, het model, de inhoud en de modaliteiten van het gebruik van dit document worden door het PC 140.05 bepaald.

9° De verhuisondernemingen participeren in kosten voor administratie, controle en toezicht, nodig voor de toepassing van dit kader en haar besluiten, in functie van de verkregen subsidie.

10° De verhuisonderneming of de dienstverlener zijn als enige verantwoordelijk voor :

- de betaling van alle belastingen, taksen, rechten, heffingen, enz. die voortvloeien uit de verlening van verhuis/bewaarneming/self storage opdrachten;
- de betaling van alle sociale bijdragen en verplichtingen wegens het tewerkstellen of in dienst nemen van verhuizers om de opdrachten uit te voeren;

- de vergoeding binnen het kader van hun algemene voorwaarden elke schade veroorzaakt door toedoen van de verhuizer en zijn personeelsleden;
- het opladen of overmaken van de vereiste documenten.

11° Bij overdracht of onderaanneming is de opdrachtgever medeaansprakelijk indien blijkt dat de onderaannemer niet werkt volgens zowel de sociale- als fiscale wetgeving.

ACTIE(S): De Beleidscellen Economie en Mobiliteit onderzoeken of deze voorstellen effectief zijn om de sociale fraude aan te pakken en zullen deze in voorkomend geval trachten te realiseren.

15. Vakbekwaamheid en opleiding

De sociale partners, bezorgd om de benodigde kennis inzake de juiste uitvoering van verhuisactiviteiten door de werknemers en zelfstandigen, maar ook inzake de kennis om een verhuisonderneming te leiden wensen een aantal maatregelen ingevoerd te zien in de sector:

1° een verhuisonderneming of dienstverlener waarvan de exploitatiezetel gevestigd is in België, zorgt ervoor dat het personeel – inclusief dat van de onderaannemers – aangesteld om de verhuisopdrachten uit te voeren, bekwaam, ervaren en opgeleid is om de diensten professioneel en correct uit te voeren. Zij beschikken over een attest van vakbekwaamheid afgeleverd door een door de bevoegde autoriteit of erkende organisatie.

2° Daartoe heeft de verhuisonderneming of dienstverlener de kwaliteit van het bij de opdracht in te zetten personeel minstens op de volgende wijze gewaarborgd:

- de inpak-, ophaal- en afleveringswerkzaamheden worden uitgevoerd door een team van verhuizers van wie tenminste de helft voldoende opleiding bij de bevoegde autoriteit of erkende opleiding heeft genoten;
- de werkzaamheden worden uitgevoerd onder leiding van een voorman die in vaste dienst van het bedrijf is en relevante vakopleidingen volgt of heeft gevolgd;
- alle verhuizers die langer dan twee jaar bij de verhuisonderneming in dienst zijn, beschikken minimaal over een door de bevoegde autoriteit of erkende opleider afgeleverd attest;
- de verhuisonderneming of dienstverlener voeren geen werkzaamheden uit die zijn of haar eigen vakkundigheid overstijgt;
- de verhuisonderneming of dienstverlener houden aantoonbaar een registratie bij van de opleiding die elke verhuizer, liftoperator of handyman heeft genoten;
- de verhuisonderneming of dienstverlener stellen het bij hem of haar in dienst zijnde personeel in de gelegenheid om een door bevoegde autoriteit of erkende opleider afgeleverd attest te behalen.

3° De personeelsleden en onderaannemers van verhuisondernemingen en dienstverleners, die geen exploitatiezetel hebben in België, maar in België een verhuis organiseren, dienen te beschikken over een gelijkwaardig attest van vakbekwaamheid.

4° Natuurlijke personen die onder het statuut van zelfstandige de werkzaamheden uitvoeren, beschikken over een door de bevoegde autoriteit of erkende opleider afgeleverd attest van vakbekwaamheid.

De verhuisondernemingen of dienstverleners moeten er zich van vergewissen dat zijn of haar personeelsleden en onderaannemers de wetgeving met betrekking tot wegtransport correct naleven: rij- en rusttijden, tachograaf, wegcode; maximaal toegelaten massa, ladingzekering en de wetgeving met betrekking tot periodieke controles van voertuigen, hijs- en heftoestellen. Deze opsomming is niet limitatief.

De verhuisonderneming of dienstverlener verzekert dat zijn of haar personeelsleden en onderaannemers gescreend werden op het gebied van veiligheid, betrouwbaarheid en ervaring. Dit kan aan de hand van referentiechecks en het voorleggen van een bewijs van goed gedrag en zeden.

De verhuisonderneming of dienstverlener verzekert dat bij het inzetten van tijdelijk personeel, de betrokken uitzendkantoren een veiligheids- en betrouwbaarheidscheck kunnen voorleggen.

De verhuisonderneming of dienstverlener ziet erop toe dat interimarissen evenzeer een veiligheidsopleiding volgen of hebben gevolgd door middel van een afgeleverd attest door de bevoegde autoriteit of erkende opleider.

ACTIE(S): De Beleidscellen Economie en Mobiliteit laten dit onderzoeken. Indien dit punt een meerwaarde heeft, dan zal bekeken worden hoe er een wettelijke kader kan komen.

16. Een wettelijke verankering van de registratie van verhuisondernemingen, de controle op professionele verhuizers-lifters en de invoering van een kwaliteitslabel

Een kwaliteitslabel dient om een economische meerwaarde te geven aan diegenen die een extra inspanning leveren op kwalitatief vlak, zijnde : NBN EN12522-1 Verhuisdiensten – Verhuizen van particulieren en NBN EN 14873-1-2005-1 Opslag van meubels en persoonlijke voorwerpen voor particulieren

De sociale partners vinden het essentieel dat er in de verhuissector een kwaliteitslabel wordt ingevoerd zodat de klanten beter geïnformeerd zijn over de professionaliteit en correctheid van de verhuisonderneming zowel op sociaal als op fiscaal vlak.

ACTIE(S): De Beleidscellen Zelfstandigen en Economie brengen de sector (sociale partners, HRZKMO en FOD Economie) rond de tafel teneinde met een voorstel te komen.

17. De bescherming van en de behandeling van claims van verhuisklanten

De sociale partners vinden het noodzakelijk dat verhuisondernemingen of dienstverleners verplicht worden om alle gegronde klachten en claims van verhuisklanten zo snel mogelijk op een redelijke wijze op te lossen, conform de regels vervat in hun eigen algemene voorwaarden. Dat wil zeggen dat iedere verhuisklant/schadelijder die gedocumenteerd kan aantonen een claim te hebben door toerekenbaar toedoen van een verhuizer, in aanmerking komt om op een redelijke wijze vergoed te worden.

De verhuisklanten die kunnen aantonen een gegronde claim te hebben en die niet redelijk vergoed werden door de betrokken verhuisonderneming of dienstverlener, of erger: die door hen genegeerd werden, kunnen een beroep doen op de schaderegeling aangeboden door de bevoegde autoriteit of op mediatie.

Schaderegeling en waarborg door de klant

Er wordt een schaderegeling uitgewerkt ter bescherming van de kwaliteitsgarantie die iedere verhuisklant van een professioneel uitgevoerde verhuis mag verwachten en indien voorkomend, een professionele claims afwikkeling door de verhuisonderneming of dienstverlener waarop hij of zij een beroep heeft gedaan.

Indien een verhuisklant een verzoek tot eerste advies indient bij de bevoegde autoriteit, is de verhuisklant gehouden een waarborg van € 250 te betalen aan de bevoegde autoriteit.

Indien de verhuisonderneming of dienstverlener weigert de waarborg terug te betalen en/of de claim af te wikkelen, kan de bevoegde autoriteit diens toelating onmiddellijk intrekken.

Bemiddeling

Ingeval van geschillen, betrekking hebbende op de verhuisovereenkomst of uit daarop voortbouwende overeenkomsten, zullen partijen trachten deze in eerste instantie op te lossen met behulp van bemiddeling, conform de alternatieve geschillenregeling van *Belmed* of welke benaming dan ook van toepassing is op de aanvangsdatum van de mediatie.

Zolang de bemiddeling niet is beëindigd, zal geen der partijen het geschil aan de rechter voorleggen, tenzij uitsluitend ter bewaring van rechten.

Partijen wonen de eerste bemiddelingsbijeenkomst gezamenlijk bij. Daarna zijn partijen vrij deze op ieder gewenst moment te beëindigen. Ze vangt aan op het moment dat partijen de eerste gezamenlijke bemiddelingsbijeenkomst bijwonen.

Indien het onmogelijk is gebleken een geschil als hiervoor bedoeld op te lossen met behulp van bemiddeling, zal dat geschil worden beslecht door de bevoegde rechter.

ACTIE(S): De beleidscel Economie brengt de sector (sociale partners en HRZKMO) rond de tafel, teneinde met een voorstel te komen.

18. Invoering verplichte veiligheidsattesten voor ladderliften

De invoering van een systeem van verplichte veiligheidsattesten van verhuisliften dient te worden ingevoerd, omdat er heden liften worden verhuurd die niet gekeurd zijn. Er gebeuren hier dan ook regelmatig ongevallen mee. Het laatste periodiek controleverslag moet op de tewerkstellingsplaats aanwezig zijn.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk en Economie vragen aan de FOD WASO, AD TWW en de FOD Economie om een werkgroep op te richten om deze problematiek te bekijken.

19. Verhogen aandacht voor welzijnsmaterie bij weginname

Bij een verhuis wordt regelmatig een deel van de openbare weg ingenomen door vrachtwagens of ladderliften. In het kader van de welzijnswet dienen de betrokken werknemers behoed te worden voor de gevaren van het passerend verkeer. Een opleiding/ meer aandacht hiervoor zou moeten worden uitgewerkt.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk en Economie bekijken samen met de FOD WASO, AD TWW, de FOD Mobiliteit en VIAS institute hoe deze problematiek kan worden aangepakt.

De Beleidscellen Werk en Economie bekijken met de Beleidscel Mobiliteit of er kan gestreefd worden naar een nationale aanpassing van de verkeersreglementering. De uitwerking zal gebeuren in overleg met de sector.

20. Aanpak leadplatformen

Gelet op de nieuwe vormen van werken (deeleconomie), wordt regelmatig vastgesteld dat zogenaamde leadplatformen actief zijn waar particulieren/verhuizers een aanbod voor een verhuis doen (zwartwerk? Sluikwerk?) naar particulieren toe. Bijv. op *'www.2dehands.be'* wordt dit aanbod gedaan.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Zelfstandigen en Sociale Zaken vragen aan de Beleidscel Financiën om in overleg met de FOD Financiën deze problematiek te bekijken.

21. Aanpak van postbusbedrijven

Bepaalde (buitenlandse) transport/verhuisondernemingen in de sector zijn actief als postbusbedrijf. De sociale inspectiediensten (onder meer RSZ) en de fiscus zouden deze bedrijven via datamining/matching kunnen opsporen en de nodige maatregelen nemen. Postbusbedrijven respecteren de Europese noch de Belgische sociale, fiscale en transportwetgeving en werken dus de concurrentievervalsing in de hand.

Bepaalde buitenlandse transport/verhuisondernemingen camoufleren dat de echte tewerkstelling van het personeel gewoonlijk in of vanuit België plaatsvindt. Hiermee verzaken ze aan de rechtsprincipes die zijn opgenomen in de Rome 1-verordening waarin de internationale regels worden aangeduid om te bepalen welk nationaal recht en welke dwingende arbeidsrechtelijke bepalingen van toepassing zijn op de afgesloten arbeidsovereenkomst.

In lijn met de overweging van de Europese handhavingsrichtlijn moet België als EU-lidstaat in het geval van onechte detacheringen alles in het werk stellen om de zwakkere partij (werknemers) te beschermen en Rome 1 te handhaven. Een strenge maar correcte aanpak van onechte detacheringen en postbusconstructies is nodig om een gelijk speelveld te creëren voor alle ondernemingen werkzaam op de Belgische arbeidsmarkt en om de gelijke behandeling van de werknemers in de Belgische verhuissector te waarborgen.

ACTIE(S): De Beleidscel Werk, ondervoorzitter van het College voor de bestrijding van de fiscale en sociale fraude, zal de aanpak van postbusbedrijven aankaarten in het College.

De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken, Zelfstandigen en Mobiliteit ondernemen de nodige initiatieven om dit aan te kaarten op Europees niveau.

De beleidscellen Werk en Sociale Zaken bekijken of principes uit de EU HVJ arresten Koelzsch (vaststelling van het toepasselijke arbeidsrecht) en AFMB (vaststelling van de toepasselijke sociale zekerheid) kunnen worden omgezet naar Belgische wetgeving met betrekking tot de verhuissector.

22. Toegang tot en gebruik van het Meldpunt voor Eerlijke Concurrentie (MEC)

De sociale partners van de verhuissector zijn toegevoegd als organisaties bij het SIOD - meldpunt voor eerlijke concurrentie (www.meldpuntsocialefraude.belgie.be), zodat zij rechtstreeks namens hun leden dossiers over sociale fraude in de sector kunnen overmaken aan de sociale inspectiediensten. De beleidscellen moedigen de sociale partners aan meer gebruik te maken van het Meldpunt met het oog op een snellere en efficiëntere behandeling van de dossiers. De inspectiediensten kunnen echter enkel globale feedback geven over de dossiers en geenszins inzage in individuele fraudeonderzoeken.

ACTIE(S): de SIOD volgt de meldingen bij het Meldpunt op en geeft feedback op de PEC-vergaderingen.

23. Sociale economie en verhuisdiensten

Naast de officiële verhuisbedrijven worden er ook activiteiten in de sector uitgevoerd door organisaties en/of sociale economiebedrijven (OCMW's en kringloopwinkels, ...). Deze diensten worden, via het Decreet lokale diensteneconomie, gesubsidieerd met overheidsgeld en kunnen dus goedkoper aan de slag. Volgens de sociale partners van de verhuissector gaat dit in tegen het principe van de eerlijke concurrentie. Er moet gewerkt worden via het principe 'zelfde activiteiten = zelfde regels' en dus toepassing van hetzelfde paritair comité'.

ACTIE(S): Uitvoeren van een fenomeenstudie door de SIOD.

24. Meer controles in de sector

Gelet op het aantal vastgestelde sociale inbreuken vraagt de sector een verhoging van het aantal inspecties en dit niet enkel voor gekende verhuisondernemingen, maar ook op de witte bestelwagens en buitenlandse ondernemingen.

De sociale partners vragen ook om een eigen controledienst te mogen oprichten die niet aangegeven verhuisactiviteiten kan opsporen, vaststellen en melden aan de inspectiediensten voor verder onderzoek.

ACTIE(S): De inspectiediensten zullen samen met de SIOD, de verdeling van de controles over de sectoren bekijken.

25. Controle op de vervoersvergunning

De sector vraagt dat er een degelijke controle gebeurt op de vervoersvergunning van de verhuisondernemingen. Een verhuizing is immers een “transport voor rekening van derden” is, waarvoor elke verhuisonderneming in kwestie dient te beschikken over een vervoerslicentie afgeleverd door de FOD Mobiliteit.

In België is men verplicht houder te zijn van een vergunning zodra men wegvervoer verricht tegen vergoeding met een voertuig waarvan het nuttig laadvermogen meer dan 500 kg bedraagt OF de MTM van het voertuig meer dan 2,5 ton bedraagt. Deze verplichting geldt voor alle Belgische vervoerders ook als ze enkel nationaal vervoer zouden verrichten.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Zelfstandigen, Sociale Zaken en Mobiliteit vragen aan de bevoegde sociale inspectiediensten en aan de FOD Mobiliteit een verhoogde aandacht voor deze problematiek.

26. Invoering van een verplicht digitaal prestatieblad en verhuisvrachtbrief

De sociale partners vragen de invoering van het verplicht gebruik van het digitaal prestatieblad en de verhuisvrachtbrief.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Zelfstandigen, Sociale Zaken en Mobiliteit vragen aan de sociale partners het digitaal prestatieblad te willen bekijken en daartoe via het paritair comité het initiatief te willen nemen. De Beleidscellen bekijken met de FOD Mobiliteit het voorstel tot invoering van een verhuisvrachtbrief.

BENELUX-NIVEAU

27. Multilateraal BENELUX- verdrag voor sociale fraudebestrijding

Verderzetten van de activiteiten van de SIOD Werkgroep tot het opstellen van een Multilateraal Benelux-verdrag ter verbetering en versterking van de grensoverschrijdende samenwerking inzake de bestrijding van sociale fraude en de bescherming van de gezondheid en de veiligheid op het werk en van fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.

Grensoverschrijdende samenwerking tussen inspectiediensten en gegevensuitwisseling zijn steeds belangrijker om de grensoverschrijdende sociale fraude te kunnen aanpakken.

De drie landen zijn doende met het afronden van de verdragsonderhandelingen.

Doel is te voorzien in een juridisch kader voor gezamenlijke of onderling afgestemde controles of inspecties en uitwisseling van informatie en de multidisciplinaire samenwerking tussen de landen te versterken ten einde onder meer:

- De strijd aan te gaan met sociale fraude, oneerlijke concurrentie en sociale dumping;

- Te garanderen dat de veiligheid, gezondheid en hygiëne op het werk worden gerespecteerd;
- Erop toe te zien dat fatsoenlijke en billijke arbeidsvoorwaarden, zowel als het recht om te werken van werknemers worden gerespecteerd;
- Erop toe te zien dat de sociale premies correct worden betaald in de bevoegde lidstaat.

Gegevens uit Nederland en Luxemburg kunnen de Belgische datamatching en datamining verrijken en meer gerichte controles mogelijk maken. In het kader van de gemeenschappelijke grensoverschrijdende controles zal ook aandacht gaan naar de verhuissector.

ACTIE(S): met het oog op de ondertekening van een BENELUX-verdrag sociale fraudebestrijding onderhandelen de SIOD, de administraties en de inspectiediensten verder met Nederland en Luxemburg.

EUROPEES NIVEAU

28. Volledige operationalisering van ELA

De volledige operationalisering van ELA tegen 2024 is een Belgische politieke prioriteit.

Tijdens zijn voorzitterschap van de EU-Raad in de eerste helft van 2024 zal België een conferentie organiseren over de evaluatie en promotie van ELA-activiteiten. Bij die gelegenheid zullen vertegenwoordigers van de verhuissector worden uitgenodigd om de bekommernissen van hun sector te delen. Het doel is om input te leveren voor de officiële evaluatie van ELA die de Europese Commissie uiterlijk op 1 augustus 2024 zal uitvoeren. Het doel is ook om aanbevelingen te doen voor de toekomstige ontwikkeling van ELA.

ACTIE(S): De Belgische regering zal tijdens haar voorzitterschap van de Raad van de EU de ontwikkeling en volledige operationalisering van ELA ondersteunen in samenwerking met SIOD, de sociale inspectiediensten, de FOD Sociale Zekerheid en FOD Werkgelegenheid.

29. Op weg naar een sociale EUROPOL

Zodra ELA 100% operationeel is, zullen nieuwe ambities moeten worden nagestreefd om de lidstaten te laten samenwerken in de grensoverschrijdende aanpak van sociale fraude. België heeft de ambitie om dit agentschap uit te bouwen tot een sociale Europol, ook om de discussie over strafrechtelijke samenwerking in Europa te vergemakkelijken.

De acties onder punt 29 en 30 zijn dus met elkaar verbonden.

ACTIE(S): De Belgische regering zal op Europees niveau voorstellen om de ELA, eens volledig operationeel, te laten uitgroeien tot een sociale Europol.

30. Verdere evaluatie van het Europees minimumloon

Met het oog op de verbetering van de arbeids- en levensomstandigheden in de Europese Unie, met name de toereikbaarheid van de minimumlonen voor werknemers en met het oog op bij te dragen tot opwaartse sociale convergentie en vermindering van de loonongelijkheid, heeft de EU Richtlijn 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 inzake passende minimumlonen in de Europese Unie aangenomen.

Het doel van deze richtlijn is vierledig:

- het bevorderen van collectieve onderhandelingen met het oog op loonvorming;
- de lidstaten te verplichten een procedure voor de vaststelling van wettelijke minimumlonen in te voeren die gebaseerd is op criteria die moeten bijdragen tot de adequaatheid van die lonen;
- de lidstaten aan te moedigen de nodige maatregelen te treffen opdat de sociale partners deelnemen aan de vaststelling en de bijwerking van de minimumlonen;
- ervoor zorgen dat werknemers daadwerkelijk toegang hebben tot wettelijke minimumlonen.

Deze laatste doelstelling wordt bereikt door:

- te voorzien in controles en inspecties ter plaatse;
- het publiek toegang te geven tot informatie over minimumlonen "op een volledige en gemakkelijk toegankelijke manier";
- ervoor te zorgen dat werknemers "toegang hebben tot effectieve geschillenbeslechting" in geval van schending van rechten met betrekking tot het wettelijk minimumloon;
- de nodige maatregelen te nemen om werknemers en hun vertegenwoordigers te beschermen tegen een nadelige behandeling door de werkgever in geval van een klacht of een procedure die wordt aangespannen om rechten in verband met minimumlonen af te dwingen.

Het opzet van deze richtlijn is ervoor te zorgen dat werknemers in de EU beschermd worden door adequate minimumlonen die hen in staat stellen een waardig leven te leiden, rekening houdend met de nationale economische en sociale omstandigheden.

De Belgische regering steunde dit initiatief van de Europese instellingen. Het minimumloon is immers een noodzakelijk wapen in de strijd tegen armoede. Het vermindert ook het risico op sociale dumping en vermindert de spanning tussen de lonen in de Europese lidstaten.

ACTIE(S): De Beleidscel Werk onderneemt de nodige initiatieven om de omzetting van de Richtlijn 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 inzake passende minimumlonen in de Europese Unie te laten realiseren tegen 15 november 2024.

31. Afsluiten bilaterale sociale zekerheidsakkoorden in het verlengde van de Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 - grensoverschrijdende invordering van sociale zekerheidsvorderingen

Bij betaling van sociale bijdragen in de foutieve lidstaat voorziet de toepassingsverordening 987/2009 in Art. 71 dat voor toepassing van Art. 84 van de basisverordening 883/2004 de invordering van schuldvorderingen, overeenkomstig Art. 72 tot en met 74 van de toepassingsverordening, zoveel mogelijk plaats vindt door middel van verrekening tussen de organen. Wanneer de schuldvordering geheel of gedeeltelijk niet door middel van de verrekening kan worden geïnd, wordt het resterende deel van de verschuldigde bedragen ingevorderd overeenkomstig de artikelen 75 tot en met 85 van de toepassingsverordening. Het is evenwel belangrijk dat de verzoekende lidstaat, nadat betwistingen over het verschuldigd zijn van de bijdragen beslecht zijn door de rechtscolleges van de uitzendende lidstaat, beschikt over een executoriale titel om de wederzijdse bijstand bij de invordering in te roepen. Daarenboven wordt dit verzoek behandeld binnen de wetgeving en volgens de procedures van de lidstaat die het verzoek ontvangt.

Er wordt gestreefd om deze wederzijdse bijstand, de samenwerking en de uitwisseling van informatie via EESSI verder te optimaliseren, indien nodig via bilaterale akkoorden. Analoog met het geregelde BENELUX overleg zullen – om de grensoverschrijdende invorderingen efficiënter te organiseren en te trachten bestaande belemmeringen weg te nemen – ook met de andere lidstaten de nodige informele overlegmomenten of wederzijdse werkbezoeken over dit onderwerp worden gestart. Op die manier worden de betrokken lidstaten in staat gesteld om van elkaars beleidsmaatregelen te leren, in het verlengde van de werkzaamheden in het kader van de Administratieve Commissie. In dit verband werd in de schoot van de RSZ in februari 2022 een cel Internationale Invordering opgestart waarbinnen alle dossiers, waarin andere EU-lidstaten de RSZ om bijstand verzoeken en alle dossiers waarbij de RSZ beroep doet op de bijstand van een andere EU-lidstaat, gecentraliseerd worden. Dit niet alleen met het oog op een uniforme en adequate behandeling van deze dossiers, maar evengoed met het oog op de verdere uitbouw van de nodige expertise en van een netwerk van collega's die in de andere EU-lidstaten met dezelfde opdrachten belast zijn.

Bovendien is het mogelijk dat de betrokken werknemers socialezekerheidsuitkeringen in geld of in natura hebben ontvangen van de onbevoegd verklaarde staat: deze heeft dan ook het recht om deze terug te vorderen van de betrokken werknemers, met soms catastrofale gevolgen voor de werknemers en hun gezinsleden. Overweging 1 van Verordening (EG) nr. 883/2004 stelt dat "de regels voor de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels deel uitmaken van het vrije verkeer van personen en moeten bijdragen tot de verbetering van hun levensstandaard en arbeidsvoorwaarden".

Met dit aspect moet rekening worden gehouden tussen de organen van de betrokken lidstaten, aangezien het epicentrum van de bovengenoemde EG-verordeningen de werknemer is, en oplossingen tussen de organen moeten van geval tot geval worden gevonden: afwijkingsovereenkomsten die in het belang van de werknemers zijn gesloten, bieden een rechtsgrondslag voor dit soort situaties.

ACTIE(S): RSZ en FOD Sociale Zekerheid volgen het dossier op.

Uitvoering en evaluatie van dit plan

De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken, Zelfstandigen en Mobiliteit gelasten de SIOD met de verdere opvolging van de uitvoering van dit plan.

Daartoe zal de SIOD, in overleg met de actoren van de acties, een opvolgingsrapport opmaken, telkens medio februari en medio september, dienstig voor en met het oog op de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus.

Op basis van de vooruitgangsanalyse kunnen bijkomende maatregelen en/of acties worden voorgesteld, die bij de jaarlijkse evaluatie van dit plan kunnen gevalideerd worden.

De vergadering voor deze evaluatie wordt bijeengeroepen op initiatief van de SIOD.

Opgemaakt te Brussel, op

21 FEB. 2024

De Minister van Economie en Werk

Pierre-Yves DERMAGNE

De Minister van Sociale Zaken

De Minister van Middenstand,
Zelfstandigen en KMO's

David CLARINVAL

De Minister van Mobiliteit

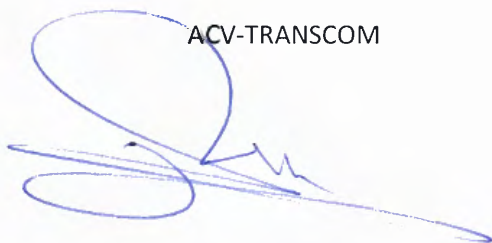

Georges GILKINET

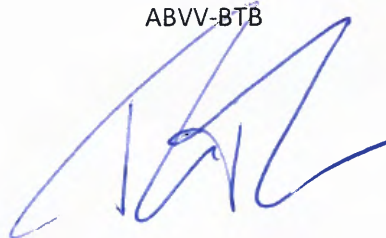
Frank VANDENBROUCKE

ACV-TRANSCOM

Koen RYCKENBOER

ABVV-BTB

Tom PEETERS

BKV

Bertil DURIEUX

Voorzitter FOD Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg

Geert DEPOORTER

Voorzitter FOD Sociale Zekerheid

Peter SAMYN

Administrateur-generaal RSZ

Koen SNYDERS

Administrateur-generaal RVA

Jean-Marc VANDENBERGH

Administrateur-generaal RSVZ

Anne VANDERSTAPPEN

Administrateur-generaal RIZIV

Benoit COLLIN

Directeur SIOD

Bart STALPAERT